सा तस्य शीलमाज्ञाय तस्माच्छापाच्च विभ्यती । तेजस्विताञ्च रैभ्यस्य तथेत्युक्त्वा जगाम ह । १०७५
तत एकान्तमुन्नीय मज्जयामास भारत । आजगाम तदा रैभ्यः स्वमाश्रममरिन्दम ।
रुदन्तीञ्च स्नुषां दृष्ट्वा भार्य्यामार्त्तां परावसोः । सान्त्वयन् श्लक्ष्णया वाचा पर्य्यपृच्छद्युधिष्ठिर ।
सा तस्मै सर्व्वमाचष्ट यवक्रीभाषितं शुभा । प्रत्युक्तञ्च यवक्रीतं प्रेक्षापूर्व्वं तथात्मना ।
शृण्वानस्यैव रैभ्यस्य यवक्रेस्तद्विचेष्टितं । दहन्निव तदा चेतः क्रोधः समभवन्महान् ।
स तदा मन्युनाविष्टस्तपस्वी कोपनो भृशं । अवलुञ्च्य जटामेकां जुहावाग्नौ सुसंस्कृतैः । १०७९०
ततः समभवन्नारी तस्या रूपेण सम्मिता । अवलुञ्च्य पराञ्चाथ जुहावाग्नौ जटां पुनः ।
ततः समभवद्रक्षो घोराक्षं भीमदर्शनं । अब्रूतां तौ तदा रैभ्यं किङ्कार्य्यं करवावहे ।
तावब्रवीदृषिः क्रुद्धो यवक्रीर्व्वध्यतामिति । जग्मतुस्तौ तथेत्युक्त्वा यवक्रीतजिघांसया ।
ततस्तं समुपस्थाय कृत्या सृष्टा महात्मना । कमण्डलुं जहारास्य मोहयित्वेव भारत ।
उच्छिष्टन्तु यवक्रीतमपकृष्टकमण्डलुं । तत उद्यतशूलः स राक्षसः समुपाद्रवत् । १०७९५
तमाद्रवन्तं संप्रेक्ष्य शूलहस्तं जिघांसया । यवक्रीः सहसोत्थाय प्राद्रवद्येन वै सरः ।
जलहीनं सरो दृष्ट्वा यवक्रीस्त्वरितः पुनः । जगाम सरितः सर्व्वास्ताश्चाप्यासन् विशोषिताः ।
स काङ्क्षमाणो घोरेण शूलहस्तेन रक्षसा । अग्निहोत्रे पितुर्भीतः सहसा प्रविवेश ह ।
स वै प्रविशमानस्तु शूद्रेणान्धेन रक्षिणा । निगृहीतो बलाद्द्वारि सोऽवातिष्ठत पार्थिव ।
निगृहीतन्तु शूद्रेण यवक्रीतं स राक्षसः । ताडयामास शूलेन स भिन्नहृदयोऽपतत् । १०००
यवक्रीतं स हत्वा तु राक्षसो रैभ्यमागमत् । अनुज्ञातस्तु रैभ्येण तया नार्य्या सहावसत् ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि यवक्रीतोपाख्याने षट्त्रिंशदधिकशततोऽध्यायः ॥ १३६ ॥
॥ लोमश उवाच ॥ भरद्वाजस्तु कौन्तेय कृत्वा स्वाध्यायमाह्निकं । समित्कलापमादाय प्रविवेश स्वमाश्रमं ।
तं स्म दृष्ट्वा पुरा सर्व्वे प्रत्युत्तिष्ठन्ति पावकाः । नत्वेनमुपतिष्ठन्ति हतपुत्रं तदाऽग्नयः ।
वैक्लवं त्वग्निहोत्रे स लक्षयित्वा महातपाः । तमन्धं शूद्रमासीनं गृहपालमथाब्रवीत् ।
किन्नु मे नाग्नयः शूद्र प्रतिनन्दन्ति दर्शनं । त्वञ्चापि न यथापूर्व्वं कच्चित्क्षेममिहाश्रमे । १००५
कच्चिन्न रैभ्यं पुत्रो मे गतवानल्पचेतनः । एतदाचक्ष्व मे शीघ्रं नहि शुध्यति मे मनः ।
॥ शूद्र उवाच ॥ रैभ्यं यातो नूनमयं पुत्रस्ते मन्दचेतनः । तथा हि निहतः शेते राक्षसेन बलीयसा ।
प्रकाङ्क्षमाणस्तेनायं शूलहस्तेन रक्षसा । अग्न्यागारं प्रति द्वारि मया दोर्भ्यां निवारितः ।
ततः स विहताशोऽत्र जलकामोऽशुचिर्ध्रुवं । निहतः सोऽतिवेगेन शूलहस्तेन रक्षसा ।
भरद्वाजस्तु तच्छ्रुत्वा शूद्रस्य विप्रियं महत् । गतासुं पुत्रमादाय विललाप सुदुःखितः । १००८०
॥ भरद्वाज उवाच ॥ ब्राह्मणानां किलार्थाय ननु त्वं तप्तवांस्तपः । द्विजानामनधीता वै वेदाः संप्रतिभान्त्विति ।
तथा कल्याणशीलत्वं ब्राह्मणेषु महात्मसु । अनागाः सर्व्वभूतेषु कर्कशत्वमुपेयिवान् ।
प्रतिषिद्धो मया तात रैभ्यावसथदर्शनात् । गतवानेव तं द्रष्टुं कालान्तकयमोपमं ।